

Category V

COMMON POOL OF DISCIPLINE SPECIFIC ELECTIVE COURSES (DSE)

OFFERED BY THE DEPARTMENT OF PUNJABI

DISCIPLINE SPECIFIC ELECTIVE (DSE-1)

DALIT JEEVAN DI PUNJABI

KAVITA

CREDIT DISTRIBUTION, ELIGIBILITY AND PRE-REQUISITES OF THE COURSE

Course title & Code	Credits	Credit distribution of the course			Eligibility criteria	Pre-requisite of the course (if any)
		Lecture	Tutorial	Practical/ Practice		
Dalit Jeevan Di Punjabi Kavita (DSE-1)	4	3	1	0	Class 12 th pass in any subject	Studied Punjabi up to 8 th Standard or <i>Basic knowledge of Punjabi language</i>

LEARNING OBJECTIVES:

- To introduce students with the political and cultural context of Dalit Poetry.
- To understand and trace the changes occurred in Dalit poetry during different time periods.
- To train students in parallel aesthetics created by Dalit literature.

LEARNING OUTCOMES

- Students will be able to form a distinct understanding of contemporary and historical understanding of the society created by Dalit poetry.
- They will be able to create a timeline of Dalit poetry in Indian and Punjabi literature.
- They will be able to analyse aesthetics and content of Punjabi Dalit poetry.

Unit-I ਦਲਿਤ ਚੇਤਨਾ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ (Dalit Chetna te Punjabi Kavita)

(12 hrs.)

- ਦਲਿਤ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਪਛਾਣ
Dalit di Paribhasha te Pachhan
- ਪੰਜਾਬੀ ਦਲਿਤ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਨਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ
Punjabi Dalit Sahit da Nikas ate Vikas
- ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਵਿਚ ਦਲਿਤ ਦੇ ਆਰਥਕ-ਸਮਾਜਕ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ
Punjabi Kavita vich Dalit de Arthak-Samajak Sarokaraan di Peshkari
- ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਵਿਚ ਦਲਿਤ ਦੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ
Punjabi Kavita vich Dalit de Rajnitak Sarokaraan di Peshkari

Unit-II ਪਹਿਲੇ ਦੌਰ ਦੀ ਦਲਿਤ ਕਵਿਤਾ (Pehle Dour di Dalit Kavita)

(11 hrs.)

- ਬਾਬੂ ਮੰਗੂ ਰਾਮ ਮੁਗੋਵਾਲੀਆ: ਗੁਰਦੇਵ ਉਸਤਤੀ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਅਛੂਤ ਪੰਥ ਨੂੰ ਵਧਾਈ
Babu Mangu Ram Mugovaliya: Gurdev Ustati, Punjab de Achhoot Panth nu Vadhai
- ਚਰਨ ਦਾਸ ਨਿਧੜਕ: ਅਛੂਤ ਦੀ ਜਿੰਦਗੀ, ਦੇਸ਼ ਦੀ ਨਾਰੀ ਜਾਗੀ
Charan Das Nidharak: Achhoot di Zindagi, Desh di Naari Jaagi
- ਗੁਰਦਾਸ ਰਾਮ ਆਲਮ: ਮਜ਼ਦੂਰ, ਇਨਸਾਨ
Gurdas Ram Aalam: Mazdur, Insaan
- ਚਾਣਨ ਲਾਲ ਮਣਕ: ਨਾਮ ਅਮਰ ਹੈ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਤੇਰਾ, ਪੱਛੜੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਕਿਵੇਂ ਕਲਿਆਣ ਹੋਵੇ
Chanan Lal Mnak: Naam Amar hai Guru Ravidas tera, Pachhre Lokan da kiven Kaliyan hove

Unit-III ਦੂਜੇ ਦੌਰ ਦੀ ਦਲਿਤ ਕਵਿਤਾ (Duje Dour di Dalit Kavita)

(11 hrs.)

- ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਸਫਰੀ: ਮਿਲਿਆ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਹੱਕ ਬਰਾਬਰੀ ਦਾ, ਜੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਧਰਤੀ ਉਤੇ
Charan Singh Safri: Milya Bande nu Haq Brabari da, Je Bharat di Dharti utte
- ਪ੍ਰੀਤਮ ਰਾਮਦਾਸਪੁਰੀ: ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਅਲੰਬਰਦਾਰ, ਬੇਗਮਪੁਰਾ
Pritam Ramdasपुरी: Azaadi de Pehle Alambardaar, Begampura
- ਸਿਰੀ ਰਾਮ ਅਰਸ਼: ਸ਼ਕਤੀ ਹੀਣੇ ਲੋਕ, ਸੋਹੰ
Sri Ram Arsh: Shakti Heene lok, Sonh
- ਸੰਤ ਰਾਮ ਉਦਾਸੀ: ਨਵੇਂ ਅਹਿਦਨਾਮੇ, ਗੀਤਾਂ ਦਾ ਵਾਰਸ
Sant Ram Udasi: Naven Ahidname, Geetan da Vaaras

Unit-IV ਤੀਜੇ ਦੌਰ ਦੀ ਦਲਿਤ ਕਵਿਤਾ (Teeje Dour di Dalit Kavita)

(11 hrs.)

- ਬਲਬੀਰ ਮਾਧੋਪੁਰੀ: ਸੁਨਾਮੀ ਲਹਿਰਾਂ, ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ
Balbir Madhopuri: Sunami Lehran, Sanskriti
- ਗੁਰਮੀਤ ਕੱਲਰ ਮਾਜਰੀ: ਮੁਸਾਫਿਰ, ਪੋਸਟਮੈਨ
Gurmeet Kalar Majri: Musafir, Postman
- ਨਵਤੇਜ ਗੜ੍ਹਦੀਵਾਲਾ: ਸਿਰਨਾਵੇਂ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ, ਤਾਰੇ
Navtej Garhdiwala: Sirnaave diyan Jarhan, Taaro
- ਮਦਨ ਵੀਰਾ: ਧੁੰਦ ਤੋਂ ਪਾਰ, ਪਿੰਡ
Madan Veera: Dhund ton Paar, Pind

ESSENTIAL READING:

- Gurmeet Singh Kalarmajri, Santokh Singh Sukhi (Kaav-Sangreh) (2022) **Zakhma da Haashiya**, Caliber Publications, Patiala.

SUGGESTED READING:

- Chaman Lal (2001) **Dalit aur Avshet Sahitya: Kujh Vichar**, Bhartiye Uchh Adhiyan Sansthan, Shimla.
- Ravinder Kumar (2005) **Aurat te Dalit: Hashiyagat Parvachan Nav-Itihasvaadi Paripekh**, Lokgeet Parkashan, Chandigarh.
- Ronki Ram, (2004) **Dalit Sahit: Sarot te Saroop**, Lokgeet Parkashan, Chandigarh.
- Ronki Ram (2012) **Dalit Pachaan: Mukti ate Shaktikarn**, Publication Bureau, Punjabi University, Patiala.
- Sarabjeet Singh (Ed.) (2004) **Dalit Drishti**, Chetna Parkashan, Ludhiana.

MAGAZINES/JOURNALS:

- Amarjeet Singh (Ed.) (2021) **Kaav-Shaster: Subaltern Studies Vishesh Ank 25-26**, Phagwara.

INTERNET RESOURCES:

- <https://punjabipedia.org/>
- <https://pa.wikipedia.org/>

***(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)**

Note: Examination scheme and mode shall be as prescribed by the Examination Branch, University of Delhi, from time to time

DISCIPLINE SPECIFIC ELECTIVE (DSE-2) ANUVADIT BHARTI KAVITA

CREDIT DISTRIBUTION, ELIGIBILITY AND PRE-REQUISITES OF THE COURSE

Course title & Code	Credits	Credit distribution of the course			Eligibility criteria	Pre-requisite of the course (if any)
		Lecture	Tutorial	Practical/ Practice		
Anuvadit Bharti Kavita (DSE-2)	4	3	1	0	Class 12 th pass in any subject	Studied Punjabi up to 8 th Standard or <i>Basic knowledge of Punjabi language</i>

LEARNING OBJECTIVES:

- The course is designed to introduce poetry from various languages of our country.
- To help students understand the theme, structure and style of poetry in various Indian languages.
- To help students realize the importance of translated poetry.

LEARNING OUTCOMES:

- Students will gain cultural and historic background related to the poetry being studied.
- Students will be able to deliver comparative insights into the different poetry styles and themes.
- Students will be able to reflective translation commentary, where they analyse the source text and reflect on their translation process.

Unit-I ਉੱਤਰੀ ਭਾਰਤ (Uttari Bharat)

(12 hrs.)

- **ਡੋਗਰੀ:** ਧਿਆਨ ਸਿੰਘ (ਲੋਅ ਦੀ ਆਸ), ਪਦਮਾ ਸਚਦੇਵ (ਅਮਨ)
Dogri: Dhian Singh (Lo di Aas), Padma Sachdev (Aman)
- **ਉਰਦੂ:** ਗੁਲਜ਼ਾਰ (ਕਿਤਾਬਾਂ), ਨਿਦਾ ਫਾਜ਼ਲੀ (ਛੋਟਾ ਆਦਮੀ)
Urdu: Gulzar (Kitaban), Nida Fazli (Chhota Aadmi)

- **ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ:** ਡਾ. ਕੋਸ਼ਲ ਤਿਵਾੜੀ (ਗੋਲੀ), ਰਾਧਾ ਵੱਲਭ ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ (ਨਿੱਕੀਆਂ ਮੱਛੀਆਂ ਦੀ ਵੱਡੀਆਂ ਮੱਛੀਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ)
Sanskrit: Dr. Kaushal Tiwari (Goli), Radha Vallabh Tripathi (Nikkian Machhiya di Vaddiya Machhiya nal Galbaat)
- **ਕਸ਼ਮੀਰੀ:** ਸ਼ਾਇਸਤਾ ਮੁਬਾਰਕ ਬੁਖਾਰੀ (ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਨਾ ਸਹੀ), ਮਹਾਰਾਜ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸੰਤੋਸ਼ੀ (ਪ੍ਰਗਤੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਮਾਸਕੋ),
Kashmiri: Shaista Mubarak Bukhari (Tere naal Pyaar Na Sahi), Maharaj Krishan Santoshi (Pragati Prakashan Moscow)
- **ਹਿੰਦੀ:** ਅਨਾਮਿਕਾ (ਰਾਬੀਆ ਅਨਵਰ: ਖੋਲੀ ਨੰਬਰ 73), ਕੁੰਵਰ ਨਰਾਇਣ (ਪ੍ਰੇਮ ਰੋਗ)
Hindi: Anamika (Rabiya Anwar : Kholi No. 73), Kunwar Narayan (Prem Rog)

Unit-II ਪੱਛਮੀ ਭਾਰਤ (Pachhami Bharat)

(11 hrs.)

- **ਸਿੰਧੀ:** ਹਰੀਸ਼ ਕਰਮਚੰਦਾਈ (ਬਾਪੂ ਵੀ ਰੋਂਦਾ ਹੈ), ਵੀਨਾ ਕਰਮਚੰਦਾਈ (ਗੁਲਾਬੀ ਰੰਗ)
Sindhi: Harish Karamchandani (Bapu Vi Ronda Hai), Veena Karamchandani (Gulabi Rang)
- **ਕੋਂਕਣੀ:** ਸ਼ੰਕਰ ਪਰੁਲਕਰ (ਭਾਸ਼ਾ), ਨਯਨਾ ਆਰਕਰ (ਮੈਂ ਕੌਣ)
Konkani: Shankar Parulkar (Bhasha), Nayna Aarharkar (Main Kaun)
- **ਮਰਾਠੀ:** ਪੀ. ਵਿੱਠਲ (ਮਨੁੱਖੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਆਦਮ ਦੁੱਖ), ਪ੍ਰਫੁੱਲ ਸ਼ਿਲੇਦਾਰ (ਪਿਆਰ)
Marathi: P. Vitthal (Manukhi Bhasha da Adam Dukh), Praful Shiledar (Pyar)
- **ਗੁਜਰਾਤੀ:** ਸੰਜੂ ਵਾਲਾ (ਉਪਾਅ), ਜੈਯੰਤ ਪਾਠਕ (ਧੀ ਦੇ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਘਰ ਵਿੱਚ)
Gujarati: Sanju Wala (Upaa), Jayant Pathak (Dhee de Viyah ton Baad Ghar Vich)

Unit-III ਦੱਖਣੀ ਭਾਰਤ (Dakhni Bharat)

(11 hrs.)

- **ਤਮਿਲ:** ਆਰ. ਬਾਲਾਚੰਦਰਨ (ਸਰਕਸ), ਮੁੱਤੁਲਕਸ਼ਮੀ (ਏਥੇ ਸਭ ਰਾਜੀ-ਖੁਸ਼ੀ ਹੈ)
Tamil: R. Balachandaran (Circus), MuttuLakshmi (Ethe Sabh Raazi-Khushi Hai)
- **ਤੇਲਗੂ:** ਕਾਂਚਨਪੱਲੀ ਰਾਜੇਂਦਰ ਰਾਜੂ (ਰਾਤ), ਡਾ. ਐੱਨ. ਗੋਪੀ (ਰੋਟੀ),
Telugu: Kanchanpalli Rajendra Raju (Raat), Dr. N. Gopi (Roti)
- **ਮਲਿਆਲਮ:** ਕੇ. ਸੱਚਿਦਾਨੰਦਨ (ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ), ਡਾ. ਜੋਇ ਵਾਸ਼ਿਅਲ (ਦਸ ਚੀਜ਼ਾਂ)
Malayam: K. Sachidanandan (Bhashava), Dr. Joy Vashial (Das Cheeza)
- **ਕੰਨੜ:** ਚੰਦਰਸ਼ੇਖਰ ਪਾਟਿਲ (ਤਾਰਾ ਹੱਸ ਪਿਆ), ਡਾ. ਨਾ ਮੋਗਸਲੇ (ਇਹ ਨਹੀਂ ਇਹ ਨਹੀਂ)
Kannad: Chandarshekhar Patil (Tara hass Piya), Dr. Na. Mogslay (Eh Nahi Eh Nahi)

Unit-IV ਪੂਰਬੀ ਭਾਰਤ (Purbi Bharat)

(11 hrs.)

- **ਬੋਡੋ:** ਅਨਿਲ ਬੋਡੋ (ਜੇ ਤੂੰ ਕਦੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈਂ), ਰਸ਼ਮੀ ਚੌਧਰੀ (ਹੰਝੂ)
Bodo: Anil Bodo (Je Tu Kade Aunda Hain), Rashmi Chaudhary (Hanjhu)
- **ਬੰਗਾਲੀ:** ਸੁਨੀਲ ਗੰਗੋਪਾਧਿਆਇ (ਸਿਰਫ਼ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਲਈ), ਨਵਨੀਤਾ ਦੇਵਸੇਨ (ਉਹ ਕੁੜੀ)
Bangali: Sunil Gangopadhyaya (Sirf Kavita De Iyi), Navneeta Devsen (Oh Kurhi)
- **ਮੈਥਲੀ:** ਤਾਰਾਨੰਦ ਵਿਯੋਗੀ (ਛੁੱਟਣਾ), ਦੇਵਸੰਕਰ ਨਵੀਨ (ਦੰਗਾਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਘਰ ਦੀ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ)

Maithili: Taranand Viyogi (Chhuttana), Devshankar Naveen (Dangakaariya nu Ghar di Samajh Nahi Hundi)

- **ਮਣੀਪੁਰੀ:** ਆਰ. ਕੇ. ਦੇਵਰਿਤਾ (ਇਕ ਫੁੱਲ ਦੀ ਜੀਵਨ ਕਥਾ), ਈ. ਵਿਜੇ ਲਕਸ਼ਮੀ (ਮਣੀਪੁਰ)

Manipuri: R. K. Devrita (Ik Phull di Jeevan Katha), E. Vijaylakshmi (Manipur)

- **ਨੇਪਾਲੀ:** ਕਾਲੂ ਸਿੰਘ ਰਨਪਹੇਲੀ (ਜਿੰਦਗੀ ਏਥੇ ਹੀ ਕਿਤੇ ਹੋਵੇਗੀ), ਪ੍ਰਵੀਨ ਰਾਈ ਚੁਮੇਲੀ (ਇਕ ਦਿਨ)

Nepali: Kalu Singh Ranpaheli (Zindagi Ethe hi Kite Hovegi), Praveen Rai Chumeli (Ik Din)

- **ਉੜੀਆ:** ਸੀਤਾਕਾਂਤ ਮਹਾਪਾਤਰ (ਪੱਥਰ), ਵਿਸ਼ਣੂ ਮਹਾਪਾਤਰ (ਪਰਤਾਂਗਾ ਇਕ ਦਿਨ)

Odiya: Sitakant Mahapatar (Pathar), Vishnu Mahapatar (Partanga Ik Din)

- **ਅਸਮੀ:** ਹਰੇਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਡੇਕਾ (ਪਿਆਰ ਦੇ ਲਈ ਦੋ ਸ਼ਬਦ), ਨੀਲਮਣੀ ਫੁੱਕਣ (ਅਕਾਸ਼)

Assami: Harekrishan Deka (Pyar de Layi Do Shabad), Neelmani Phukan (Akaash)

- **ਸੰਥਾਲੀ:** ਚੰਦਰ ਮੋਹਨ ਕਿਸਕੂ (ਫੁੱਲਾਂ ਦੀ ਖੇਤੀ), ਨਿਰਮਲਾ ਪੁਤੁਨ (ਔਰਤ)

Santhali : Chandar Mohan Kisku (Phullan di Kheti), Nirmala Putun (Aurat)

ESSENTIAL READING:

- Tarsem, Satpal Bhikhi, Gurdeep Singh (Tr. & Ed.) (2022) **Kaav-Dishavan (Bharti Bhashavan diya kavitanan)**, Caliber Publication, Patiala.

SUGGESTED READINGS:

- Bhola Nath Tiwari (1972) **Anuvaad Vigyan**, Kitabghar Prakashan, New Delhi.
- Mohit K. Roy (Ed.) (2000) **Studies in Translation**, Atlantic Publishers, Delhi.
- Sushil Kumar (2003) **Anuvaad de Samvaad**, Udaan Publications, Mansa.

INTERNET RESOURCES:

- <https://punjabipedia.org/topic.aspx?txt=%E0%A8%85%E0%A8%A8%E0%A9%81%E0%A8%B5%E0%A8%BE%E0%A8%A6>
- <https://pa.wikipedia.org/wiki/%E0%A8%85%E0%A8%A8%E0%A9%81%E0%A8%B5%E0%A8%BE%E0%A8%A6>
- <https://www.youtube.com/watch?v=qnLBS6d2RvM&t=790s/>

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Note: Examination scheme and mode shall be as prescribed by the Examination Branch, University of Delhi, from time to time

DISCIPLINE SPECIFIC ELECTIVE (DSE-3)

JEEVNI TE SWAI-JEEVNI SAHIT

CREDIT DISTRIBUTION, ELIGIBILITY AND PRE-REQUISITES OF THE COURSE

Course title & Code	Credits	Credit distribution of the course			Eligibility criteria	Pre-requisite of the course (if any)
		Lecture	Tutorial	Practical/ Practice		
Jeevni te Swai-Jeevni Sahit (DSE-3)	4	3	1	0	Class 12 th pass in any subject	Studied Punjabi up to 8 th Standard or Basic knowledge of Punjabi language

LEARNING OBJECTIVES:

- To introduce the students to Punjabi Biography & Autobiography tradition.
- To acquaint the students with the technicalities involved in the genesis of biographies and autobiographies in general.
- To introduce them to certain biographical pieces of socio cultural, literary and moral significance.

LEARNING OUTCOMES:

- Students would have learnt the importance of memory in writing Biography & Autobiography.
- Students would have learnt good lessons by reading the Biography & Autobiographies of remarkable persons.
- Reading of Biography & Autobiographies would have helped them to refine their life and to make their life health

Unit-I ਜੀਵਨੀ ਤੇ ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ: ਸਿਧਾਂਤਕ ਪੱਖ (Jeevni te Swai-Jeevni: Sidhantak Pakh)

(12 hrs.)

- ਜੀਵਨੀ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਤੱਤ
Jeevni: Paribhasha ate Tatt

- ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਤੱਤ
Swai-Jeevni: Paribhasha ate Tatt
- ਪੰਜਾਬੀ ਜੀਵਨੀ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ
Punjabi Jeevni da Itihaas
- ਪੰਜਾਬੀ ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ
Punjabi Swai-Jeevni da Itihaas

Unit-II ਗਿਆਨੀ ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਮੁਸਾਫਿਰ: ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦੁੱਗਲ (Giani Gurmukh Singh

Musafir-Kartar Singh Duggal)

(11 hrs.)

- ਪਾਤਰ ਚਿਤਰਣ
Patar Chitran
- ਨਾਇਕ ਦੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਦਾ ਵਿਕਾਸ
Naayak di Shakhsiyat da Vikas
- ਸਮਾਜਕ, ਧਾਰਮਕ ਤੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਪੱਖ
Smajak, Dharmak te Rajnitak Pakh
- ਜੀਵਨੀ ਵਜੋਂ ਪਰਖ
Jeevni Vajon Parakh

Unit-III ਆਰਸੀ:ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ (Aarsi:Teja Singh)

(11 hrs.)

- ਮੁੱਖ ਪਾਤਰ ਦਾ ਵਿਅਕਤੀਤਵ
Mukh Patar da Vyaktitav
- ਸਹਾਇਕ ਪਾਤਰ
Sahayak Patar
- ਪਰਿਵਾਰਕ ਤੇ ਸਮਾਜਕ ਮਾਹੌਲ
Parivarak te Samajak Maahol
- ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ ਵਜੋਂ ਪਰਖ
Swai-Jeevni Vajon Parakh

Unit-IV ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਹਸਤੀਆਂ: ਡਾ. ਕੰਵਲਜੀਤ ਗਰੋਵਰ (Punjab Diyan Pramukh

Hastiyen-Dr. Kanwaljit Grover)

(11 hrs.)

- ਸੋਭਾ ਸਿੰਘ
Sobha Singh
- ਬਲਰਾਜ ਸਾਹਨੀ
Balraj Sahni
- ਖੁਸ਼ਵੰਤ ਸਿੰਘ
Khushwant Singh
- ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਖੁਰਾਣਾ
Hargobind Khuranna

ESSENTIAL READINGS:

- Duggal, Kartar Singh (1983) **Giani Gurmukh Singh Musafir**, National Book Trust, Delhi.

- Grover, Kanwaljit (Dr.) (2003) **Punjab Diyan Pramukh Hastiyan**, Kasturi Lal and Sons, Hall Bazar, Amritsar.
- Teja Singh (1952) **Aarsi**, Sikh Publishing House, Amritsar.

SUGGESTED READINGS:

- Arvinderpal Kaur (1991) **Swai-Jeevni Shastar**, Waris Shah Foundation, Amritsar.
- Gurnaib Singh ate Charanjeet Kaur (Ed.) (2014) Ratan Singh Jaggi, **Jeevan Katha (Vartak Sidhant)**, Publication Bureau, Punjabi University, Patiala.
- Rajbir Kaur, (Ed.) (2009) **Puratan ate Naveen Punjabi Vartak: Sidhant te Vihar**, Waris Shah Foundation, Amritsar.
- Vatish, Dharamchand (1999) **Punjabi Swai-Jeevni**, Punit Publishers, Malerkotla.

INTERNET RESOURCES:

- <https://punjabipedia.org/topic.aspx?txt=%E0%A8%AA%E0%A9%B0%E0%A8%9C%E0%A8%BE%E0%A8%AC%E0%A9%80+%E0%A8%B8%E0%A9%8D%E0%A8%B5%E0%A9%88%E0%A8%9C%E0%A9%80%E0%A8%B5%E0%A8%A8%E0%A9%80++%E0%A8%B8%E0%A8%BE%E0%A8%B9%E0%A8%BF%E0%A8%A4&k=4>
- https://pa.wikipedia.org/wiki/%E0%A8%AA%E0%A9%B0%E0%A8%9C%E0%A8%BE%E0%A8%AC%E0%A9%80_%E0%A8%B8%E0%A8%B5%E0%A9%88_%E0%A8%9C%E0%A9%80%E0%A8%B5%E0%A8%A8%E0%A9%80

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Note: Examination scheme and mode shall be as prescribed by the Examination Branch, University of Delhi, from time to time.

DISCIPLINE SPECIFIC ELECTIVE (DSE-4) DESH WAND DA PUNJABI SAHIT

CREDIT DISTRIBUTION, ELIGIBILITY AND PRE-REQUISITES OF THE COURSE

Course title & Code	Credits	Credit distribution of the course			Eligibility criteria	Pre-requisite of the course (if any)
		Lecture	Tutorial	Practical/ Practice		
Desh Wand da Punjabi Sahit (DSE-4)	4	3	1	0	Class 12 th pass in any subject	Studied Punjabi up to 8 th Standard or <i>Basic knowledge of Punjabi language</i>

LEARNING OBJECTIVES:

- To help students understand the difficult socio-political issues leading up to, and following from, the independence and partition of British India.
- To help them to realise the impact of partition on communities and individuals through the selected texts.
- To help them to learn about the crucial role played by literary and creative texts in making available to us the full dimensions of human tragedy.

LEARNING OUTCOMES:

- Students will be able to define circumstances before and after partition.
- They will be able to recognize the role played by partition in shaping the cultural, social and political realities of contemporary Punjab.
- Students will be able to recognize the various elements of conflict poetry in the selected texts.

Unit- I ਦੇਸ਼ ਵੰਡ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਸਾਹਿਤ: ਮੁਢਲੀ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ (Desh Wand naal Sambhandit

Sahit: Mudhli Jaan-Pachhan)

(12 hrs.)

- ਦੇਸ਼ ਵੰਡ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ
Desh Wand di Punjabi Kavita
- ਦੇਸ਼ ਵੰਡ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ
Desh Wand di Punjabi Kahani
- ਦੇਸ਼ ਵੰਡ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ
Desh Wand da Punjabi Novel

- ਦੇਸ਼ ਵੰਡ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ
Desh Wand da Punjabi Natak

Unit- II ਪਹਿਲੇ ਦੌਰ ਦੀ ਦੇਸ਼ ਵੰਡ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਕਵਿਤਾ (Pehle Dour di Desh Wand naal

Sambhandit Kavita)

(11 hrs.)

- ਗੁਰਮੁੱਖ ਸਿੰਘ ਮੁਸਾਫਿਰ: ਰਾਵਲਪਿੰਡੀ
Gurmukh Singh Musafir: Rawalpindi
- ਸ਼ਰੀਫ ਕੁੰਜਾਹੀ: ਫੁੱਲ ਕਿਉਂ ਹੋਏ ਕੰਡੇ
Sharif Kunjahi: Phull Kyun Hoye Kande
- ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਪਾਰਸ: ਪਹਿਲ ਪੰਜ ਬੰਦ
Karnail Singh Paras: Pehl Panj Band
- ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ: ਅੱਜ ਆਖਾਂ ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਨੂੰ
Amrita Pritam: Aj Akhaan Waris Shah Nu

Unit- III ਦੂਜੇ ਦੌਰ ਦੀ ਦੇਸ਼ ਵੰਡ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਕਵਿਤਾ (Duje Dour di Desh Wand naal

Sambhandit Kavita)

(11 hrs.)

- ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ: ਸੌ ਜਾ ਮੇਰੇ ਮਾਲਕਾ
Harbhajan Singh: So ja Mere Maalaka
- ਅਹਿਮਦ ਰਾਹੀ: ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਾਲੀਏ
Ahmed Rahi: Deshan Waliye
- ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ : ਮੌਤ ਦੇ ਰਾਹ
Shiv Kumar: Maut de raah
- ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ: ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਰਲਾਪ
Surjit Patar: Unha da Virlaap

Unit- IV ਤੀਜੇ ਦੌਰ ਦੀ ਦੇਸ਼ ਵੰਡ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਕਵਿਤਾ (Teeje Dour di Desh Wand naal

Sambhandit Kavita)

(11 hrs.)

- ਅਮਿਤੋਜ: ਲਾਹੌਰ ਦੇ ਨਾਂ ਖਤ
Amitoj: Lahore de naa khat
- ਨਿਰੁਪਮਾ ਦੱਤ: ਕਿੱਥੇ ਗਿਆ ਬੰਦਿਆ
Nirupma Dutt: Kithe Gyea Bandiya
- ਜੁਬੈਰ ਅਹਿਮਦ: ਸ਼ਹਿਰ ਬਟਾਲੇ ਦੀ ਫੇਰੀ
Zubair Ahmed: Shehar Batale di Pheri
- ਮਹਿਮੂਦ ਅਵਾਣ: ਪੀਰਾਂ ਆਲਾ ਬਾਗ
Mahmood Avaan: Peeran Aala Baag

ESSENTIAL READINGS:

- Amarjeet Chandan (Ed.) (2018) **Sann Santaali (Punjab de Ujaarhe di Shayari)**, Navyug Publishers, Navi Delhi.

SUGGESTED READINGS:

- Anita, Inder Singh (1987) **The Origin of the Partition of India 1936-1947**, Oxford University Press, Delhi.
- Bipan Chander ate Hor (1972) **Suntantrata Sangraam**, NBT, Delhi.
- Fauja Singh (1972) **A Brief Account of Freedom Movement in the Punjab**, Punjabi University, Patiala.
- Jolly, Jagjit Kaur (2008) **Pakistani Punjabi Kavita: Samaj Sabhiyacharak Adhian**, Lokgeet Parkashan, Chandigarh.
- Kaloti, Keval (1993) **Honi ik Desh Di**, Ravi Sahit Prakashan, Amritsar.
- Seekri, S.L. (2003) **Bharat da Rashtari Andolan ate Sanvidhanak Vikas (1858-1947)**, Punjabi University, Patiala.
- Seetal, Sohan Singh (2012) **Punjab da Ujaarha**, Lahore Book Shop, Ludhiana.

INTERNET RESOURCES:

- <https://punjabipedia.org/>
- <https://pa.wikipedia.org/>

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Note: Examination scheme and mode shall be as prescribed by the Examination Branch, University of Delhi, from time to time